PROJECTE LINGÜÍSTIC de CENTRE

juny de 2009

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

INDEX

0 Introducció
- 0.1 Context i Antecedents
- 0.2 Presentació del document

1. Context sociolingüístic
- 1.1 Alumnat
- 1.2 Entorn

2. Marc Teòric

3.El tractament de les llengües
- 3.1 La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge
  - 3.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència
  - 3.1.2 L'aprenentatge / ensenyament de la llengua catalana
  - 3.1.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe
- 3.2 La llengua castellana
  - 3.2.1 L'aprenentatge / ensenyament de la llengua castellana
- 3.3 Les llengües estrangeres
  - 3.3.1 L'aprenentatge / ensenyament de les llengües estrangeres
- 3.4 Organització i gestió
  - 3.4.1 Organització dels usos lingüístics
  - 3.4.2 Plurilingüisme al centre educatiu
  - 3.4.3 Alumnat nouvingut
  - 3.4.4 Organització dels recursos humans
  - 3.4.5 Organització de la programació curricular
  - 3.4.6 Biblioteca escolar
  - 3.4.7 Projecció del centre
  - 3.4.8 Xarxes de comunitats virtuals
  - 3.4.9 Intercanvi i mobilitat
  - 3.4.10 Dimensió internacional del centre

4. Concreció operativa del projecte

0. INTRODUCCIÓ

0.1 CONTEXT I ANTECEDENTS

L'escola Prat de la Manta està situada al barri de Sta. Eulàlia de l'Hospitalet de Llobregat i ha estat sempre un centre d'una línia que compta, per tant, amb 3 aules d'Educació Infantil i 6 aules d'Educació Primària. Aquest curs 2018-2019 ens van obrir un nou P3 per donar resposta a la demanda de matrícula del barri.

Va ser creada l'any 1.983 i al llarg d'aquest temps ha anat consolidant una trajectòria pedagògica que ha singularitzat, des dels inicis, una proposta d'escola.

Des d'un principi, aquesta proposta contemplava com un dels eixos bàsics de la seva actuació la normalització en l'ús de la llengua catalana en una escola situada en un entorn social i amb una composició de famílies en què aquesta llengua no era el vehicle habitual de comunicació. Això comportava adoptar una metodologia adequada per a l'aprenentatge d'una nova llengua així com promoure tot tipus d'iniciatives que ajudessin a crear un entorn que facilités la familiarització amb el català en un context comunicatiu. Per tant, es va aplicar l'anomenada Immersió Lingüística , programa tot just creat en aquells moments, i es va estendre l'ús del català com a llengua vehicular i de comunicació a tots els àmbits del centre. Al mateix temps, es va assumir el paper dinamitzador que podia fer l'escola en el procés de normalització lingüística en un entorn més ampli i per tant es va donar suport a diverses propostes vinculades al barri i a la ciutat partint de la col·laboració amb altres entitats i institucions.

Aquesta preocupació pel tractament de les llengües i per la plena normalització del català a tots els nivells ha estat sempre el marc referencial del nostre Projecte Lingüístic i és un dels eixos vertebradors de la nostra actuació.

Ara, però, diversos factors fan necessària la revisió i l'actualització d'aquell projecte adequant-lo a noves realitats:

- El nou context sociolingüístic creat fonamentalment a partir de l'arribada d'una nova immigració que comporta l'existència d'una realitat plurilingüe, més enllà de l'anterior presència del català i del castellà, i la necessitat d'un tractament emocional adequat a les seves vivències.
- L'aparició o desenvolupament a nivell de mitjans de comunicació social d'altres suports que possibiliten la familiarització amb la llengua catalana.
- La creixent valoració de l'anglès com a llengua franca de comunicació a nivell internacional.
- La renovació en els recursos i en les metodologies pel que fa al tractament de les llengües.
- L'existència d'un nou marc legislatiu.

0.2 PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

Contemplant, doncs, aquests nous condicionants, el present document parteix de la realitat escolar del nostre centre, del context social on es troba ubicat, i d'aquells trets específics que han anat definint una trajectòria pedagògica amb voluntat de renovació.

En ell, tractarem de recollir els diversos principis que són compartits per la comunitat educativa respecte a l'ús i el procés d'ensenyament i aprenentatge de les llengües als diferents àmbits de l'escola. Ha estat elaborat per una comissió representativa de tots els cicles de l'escola, i ha estat consensuat pel professorat del centre i aprovat pel consell escolar. Com a tal, és un instrument que vincula famílies, alumnat, professorat i personal del centre respecte a l'objectiu comú de fer efectiu l'aprenentatge de les diferents llengües al centre.

Com a part del projecte educatiu, proposa un marc general que tingui una vigència llarga i tracta de recollir globalment tots els aspectes d'ús de les llengües del centre. Tanmateix, serà revisat periòdicament per tal de fer efectius els objectius de millora què seran recollits a la programació anual de centre i avaluats en la memòria anual. L'equip directiu del centre vetllarà per la seva distribució i coneixement per part de tota la comunitat educativa.

1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1 ALUMNAT

1.1.1 Procedència

Quasi la totalitat de l'alumnat viu al mateix barri de Sta. Eulàlia i tot i que la majoria pertanyen a famílies que tenen els seus orígens aquí, en els darrers anys ha anat augmentant el nombre d'alumnes que provenen de famílies d'altres països.

Aquest fet, iniciat els anys 90, va suposar , en un primer moment, la presència creixent d'alumnes magrebins que arribaven en unes condicions d'escolarització poc equiparables a les d'aquí. A mesura que es va anar consolidant una major integració i normalització en l'evolució escolar d'aquests alumnes va començar a augmentar l'arribada de famílies procedents de països sud-americans amb altres característiques i necessitats.

En aquests moments, l'alumnat procedent de famílies estrangeres continua sent, fonamentalment, d'origen magrebí o sud-americà, amb algunes particularitats a destacar. La majoria dels nens i de les nenes de famílies d'origen magrebí són nascuts aquí i molts, fins i tot, han iniciat la seva escolarització al mateix centre o en el sistema educatiu català. Gran part d'aquestes famílies ja fa temps que viuen aquí tot i que els referents culturals i vivencials del país d'on procedeixen segueix sent molt importants.

Pel que fa a l'alumnat d'origen sud-americà, encara es dóna sovint que el procés migratori familiar és ben recent i , per tant, molts d'aquests nens i nenes l'han viscut en primera persona amb la càrrega emocional que això comporta. D'altra banda, la seva arribada a l'escola es pot produir a mig curs, en un tram educatiu corresponent a nivells mitjos o alts de l'Educació Primària i amb una tradició escolar ben diferent a la que es troba. De manera puntual, també hi ha la incorporació d'alumnes procedents de famílies originàries de països diferents als fins ara assenyalats: Xina, Pakistan, Índia, …

Cal contemplar, també, degut a condicionants econòmics i legislatius, l'augment en els darrers anys d'una major mobilitat de les famílies nouvingudes de manera que una part d'aquest alumnat fa una estada breu a l'escola i canvia de centre abans d'acabar el període d'educació primària.

En qualsevol cas, l'esdevenir futur d'aquest fenomen migratori ha de ser un fet a tenir present en les propostes contemplades en aquest projecte lingüístic i en les concrecions operatives que se'n derivin dins del marc general de l'atenció a la diversitat que ha de ser una de les línies prioritàries d'actuació.

1.1.2 Llengües d'origen

Tenint en compte la procedència d'aquesta nova immigració així com el fet de què una bona part de la resta de famílies provenen del moviment migratori produït els anys 70 des de diverses zones de l'estat espanyol, podem dir que la llengua familiar de la majoria de l'alumnat és el castellà. Això, juntament amb la presència del castellà en l'entorn més proper, condiciona que aquesta sigui la llengua habitualment utilitzada en la relació espontània entre iguals per bona part de l'alumnat dins i fora de l'escola i planteja la necessitat de seguir potenciant mesures i iniciatives compensadores que ampliïn la competència en el domini del català i l'adquisició en aquesta llengua d'aquelles estratègies de comunicació i de manipulació del llenguatge necessàries per a un millor progrés personal i que promoguin un reequilibri equitatiu en l'accés a un major nombre d'oportunitats acadèmiques i socials.

1.2 ENTORN

El barri de Sta. Eulàlia és un dels barris més antics de la ciutat i en ell han conviscut, tradicionalment, una part de la població originària del mateix barri amb una altra part procedent de diversos processos migratoris.

Presenta, doncs, una composició sociològica diversa que es tradueix, també, en uns nivells econòmics i culturals variats. En els darrers anys aquesta estructura social ha estat matisada per dos fets importants:

- L'arribada, ja comentada, d'una nova població immigrant que progressivament s'ha anat estabilitzant.

- La transformació urbanística, endegada fa un temps i encara en curs, que ha canviat totalment sectors del barri, i especialment la zona més propera a l'escola, i que ha suposat la construcció d'un volum important de nova habitatge per a un poder adquisitiu mitjà - alt.

Ambdós fenòmens són prou recents i poden redefinir el perfil sociològic del barri.

Pel que fa a la composició lingüística, el castellà segueix sent la llengua amb més presència a Santa Eulàlia tant pel que fa als àmbits familiars com als socials. Hi ha, però, un cert nombre d'entitats, que d'alguna manera formen part del que podríem anomenar, en un sentit ampli, xarxa educativa del barri, que incideixen en el treball per a una major normalització en l'ús del català en l'àmbit ciutadà.
La col·laboració amb aquestes entitats ha de ser, doncs, un dels eixos de la projecció externa de l'escola.

2. MARC TEÒRIC

La redacció d'aquest projecte parteix d'unes idees bàsiques que impregnen tot el seu desenvolupament i que configuren el marc teòric en què es fonamenta. Aquests principis, que sorgeixen del propi bagatge pedagògic de l'escola i del seu projecte educatiu, del marc normatiu vigent i dels referents teòrics aportats des de diverses investigacions psicopedagògiques en l'àmbit del tractament de les llengües, es concreten en els següents punts:

- La llengua és un vehicle de comunicació i de relació entre les persones, un dels principals vehicles de socialització i d'interacció entre nosaltres, un element de mediació fonamental entre els éssers humans, un mitjà de comunicació que es troba al servei del nostre creixement com a persones

- Però, la llengua és, també, un instrument bàsic d'accés als sabers culturals. Permet accedir a diferents maneres d'entendre la realitat, als sabers generats per diferents grups culturals i lingüístics, i també permet desenvolupar la sensibilitat literària i artística.

- A l'escola, han de ser contemplats ambdós àmbits, comunicatiu i instructiu, a l'hora de parlar de l'aprenentatge de la llengua.

- El present document adopta un **enfocament comunicatiu** de la llengua, que parteix del principi psicopedagògic de què les llengües s'aprenen en contextos reals d'ús a través de la interacció significativa amb altres parlants, i proposa aquest enfocament com a principi referencial en el procés d'aprenentatge de les diverses llengües a l'escola.

- El component lingüístic és present a totes les àrees i activitats escolars. Aquesta evidència comporta unes implicacions educatives que venen corroborades amb l'estructura per competències del nou currículum en què es destaca la necessitat de que totes i cadascuna de les àrees curriculars contribueixin al desenvolupament de les competències bàsiques que l'alumnat ha de dominar en finalitzar l'escolarització.

Així, per exemple, totes les àrees curriculars són responsables del desenvolupament de *la competència comunicativa lingüística i audiovisual*, independentment de què en l'àmbit de llengües es treballi de manera singular també aquesta competència.

Així, doncs, el present document recull aquesta concepció per competències del currículum en funció de la qual la llengua és un eix transversal que cal desenvolupar de manera sistemàtica a través de totes les àrees curriculars.

- Una llengua es pot dominar amb diferents graus de competència. Totes les persones naixem amb una capacitat innata per aprendre qualsevol llengua del nostre context vital. Tanmateix, hi ha un grau de domini , conegut com a **llenguatge acadèmic**, íntimament relacionat amb la llengua escrita i connectat a diversos nivells d'elaboració mental que necessita ser reconegut, graduat i treballat i que requereix de múltiples situacions d'ús de la llengua en aquests contextos.

  L'adquisició d'aquest llenguatge acadèmic és també responsabilitat de totes les àrees i queda explicitat en moltes de les competències bàsiques, en concret, la *competència comunicativa lingüística i audiovisual*, *la competència de tractament de la informació i competència digital*, i *la competència d'aprendre a aprendre*.

  En conseqüència, el desenvolupament de les estratègies de la comprensió lectora i de la composició escrita ha de ser contemplat en tot moment al centre educatiu com un fet prioritari.

- Igualment, la recerca pedagògica també fa referència a la necessitat de què **les estructures lingüístiques comunes** a totes les llengües es presentin en una sola llengua però comptin amb els contextos de pràctica i d'ús en totes les llengües per tal que es puguin donar els processos de transferència d'aquestes estructures d'una llengua a una altra.

  De fet, atenent l'objectiu de l'assoliment d'unes competències bàsiques en l'àmbit lingüístic i l'existència d' estructures, metodologies, elements i continguts comuns, cal contemplar la configuració d'una única àrea que suposi la programació conjunta de les llengües catalana i castellana

afavorint la transferència d'aprenentatges entre elles a partir d'una consciència plurilingüe que faciliti, també, l'aprenentatge d'altres llengües.

- En tot cas, el català serà la llengua vertebradora del procés d'aprenentatge i la referència lingüística bàsica per a l'ensenyament de les altres llengües. Donat el context sociolingüístic de l'alumnat i de l'entorn, analitzat en un apartat anterior, està demostrat que aquesta **immersió en Català** és l'opció organitzativa que millor garanteix, en acabar l'escolarització obligatòria, el domini de les dues llengües oficials de Catalunya.

- A l'actual societat de la informació resulta també imprescindible tenir una competència suficient en més d'una llengua i ser capaç de comunicar-se eficaçment en d'altres. Es fa necessari dominar amb profunditat alguna llengua estrangera i també desenvolupar **la competència plurilingüe** que ens permeti comunicar-nos, amb diferents graus de domini, amb persones d'altres contextos lingüístics.

- Cal destacar que, tal i com apunten les investigacions educatives, una llengua s'aprèn des d'un sentiment de respecte envers la pròpia cultura i identitat, i a partir d'un **lligam emocional** amb els parlants de la nova.

- Per acabar, volem destacar que l'aplicació d'aquests principis que guien tot el projecte ha de partir de la mirada a les necessitats de l'alumnat. Això suposa la capacitat del centre de decidir en cada moment les mesures organitzatives i les estratègies que facilitin l'atenció a la diversitat d'aquelles necessitats.

3. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

3.1 LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE

3.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.

Com hem apuntat abans, la llengua és un mitjà per accedir a la cultura, però sobretot és un vehicle de comunicació de mediació entre les persones. Igualment, la llengua esdevé un vehicle fonamental per a la cohesió social entre tots els membres de la comunitat educativa i amb l'entorn.

El català, tal i com recull la normativa legal vigent, és la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre i s'utilitzarà en qualsevol de les activitats organitzades per aquest. En conseqüència, aquest serà el vehicle d'ensenyament - aprenentatge i de relació regular en tots els àmbits interns i externs del centre, i en especial en les activitats amb l'alumnat.

3.1.2 L'aprenentatge / ensenyament de la llengua catalana

- Com a part del programa d'immersió, **l'aprenentatge inicial de la lectura i l'escriptura** es farà en llengua catalana.

- Es vetllarà perquè l'aprenentatge del català, tingui un enfocament significatiu i funcional**,** a través de la creació de situacions comunicatives que incentivin l'ús de la llengua.

- L 'aprenentatge d'una llengua requereix de múltiples situacions que contemplin l'ús funcional de la llengua en diversos contextos. Per tant, des de totes les àrees curriculars i des de tots els àmbits de l'escola es vetllarà per promoure aquestes situacions diverses que afavoreixin l'aprenentatge del català.

- Les habilitats lingüístiques bàsiques es treballaran de manera integrada. **La llengua oral i la llengua escrita** rebran un tractament integrat i no aïllat. Igualment, es vetllarà perquè l'alumnat participi en una diversitat de dinàmiques grupals (gran grup, petit grup, parelles, treball individual) que faciliti el procés d'aprenentatge de les llengües.

- L'adquisició d'una **llengua a nivell oral** precisa de situacions d'ús de la llengua. Per tal, cal que el professorat vetlli per la creació d'ambients i de situacions reals que requereixin l'ús del català per comunicar-se amb altres parlants. La interacció i participació a nivell oral és doncs imprescindible. En conseqüència, el centre, sempre que sigui possible, intentarà crear contextos d'ús de la llengua oral en petits grups.

- L'aprenentatge de **la llengua escrita** seguirà un enfocament constructivista, amb una diversitat de mètodes (global, analític), respectant en cada moment la seva adequació als processos generals de maduració i basant-se, també, en la creació d'un context comunicatiu

- Donada la importància de *les competències de tractament de la informació i d'aprendre a aprendre* com a requisit de l'èxit acadèmic, l'ensenyament de les llengües es concentrarà en **el desenvolupament de les estratègies** de la llengua oral i la llengua escrita.

- Aquesta concepció constructivista i comunicativa en el tractament de les llengües serà compartida per **tots els cicles i nivells**. Les coordinacions pedagògiques vetllaran perquè aquests principis psicopedagògics formin part dels processos habituals d'ensenyament.

- **L'atenció a la diversitat** és un dels principals reptes del sistema educatiu. En conseqüència, l'organització horària i l'organització del professorat comptarà amb mecanismes a nivell de centre per fer-ho.
  El principi bàsic que guiarà aquesta actuació serà el de la inclusió de l'alumne en el seu grup natural d'aula tot i contemplar, quan sigui necessari, una atenció més individualitzada o en petit grup.
  Per tal de poder atendre la diversitat a l'aula ordinària, el professorat farà servir un seguit de recursos metodològics i organitzatius a l'aula: grups cooperatius, treball diversificat, desdoblaments, racons amb materials diversos, treball en parelles, etc.

- Atès que la competència en llengua catalana és un mitjà important d'accés als aprenentatges, el centre vetllarà perquè **l'alumnat nouvingut** que desconegui aquesta llengua pugui comptar amb les mesures organitzatives i didàctiques que els permetin accelerar el seu procés d'aprenentatge de la llengua.

- L'adequació del **material didàctic** al nivell de competència de l'alumnat és fonamental per tal que l'aprenentatge sigui possible. En conseqüència, el centre continuarà adquirint material per tal de poder atendre la diversitat de nivells acadèmics de l'aula ordinària. El llibre de text és una eina més, però en cap cas ha de ser la única ni ha d'establir de manera inflexible el currículum educatiu, i es prioritzarà l'aprofundiment en el tractament de les estratègies de la llengua oral i escrita per davant del nombre de temes tractats.

- Per tal de fer un seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge i poder fer-ne les modificacions adequades, el centre establirà un seguit de proves de la competència lingüística de l'alumnat. Igualment, **l'avaluació** serà un procés continu, amb una diversitat d'eines subjectives i objectives.

- **L'avaluació** no pot ser mai un element d'exclusió independent de la situació inicial de l'alumne. En conseqüència, l'avaluació de l'alumnat serà sempre en funció del punt de partida de l'alumne/a, del seu procés de desenvolupament individual. Per facilitar aquesta tasca, l'alumnat que no compta amb una competència lingüística necessària per seguir el ritme normal de les classes comptarà amb un pla individual **(PI)** en què es farà constar els objectius, els suports i els criteris d'avaluació propis.

3.1.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

- El fet que la llengua regular de les activitats del centre sigui el català es compaginarà amb una actitud d'incentivació del coneixement d'altres llengües i altres realitats sociolingüístiques, tant en l'àmbit de llengües com en totes les àrees curriculars.

- Malgrat que *la competència plurilingüe* és una competència pròpia de l'àmbit de llengües, tot el centre vetllarà perquè l'alumnat desenvolupi una actitud positiva envers **la diversitat lingüística i cultural** i es promourà la seva participació en activitats de coneixement d'altres llengües.
  Especialment, es motivarà l'alumnat nouvingut pel manteniment de la llengua materna i pel seu desenvolupament.

- El plurilingüisme ha d'afavorir també el coneixement de diferents realitats socials i culturals, i en especial la de l'alumnat procedent de diferents contextos. Per tant, el currículum de les diferents àrees de coneixement adoptarà **una perspectiva intercultural** sempre que sigui possible.

- *Les competències audiovisual i de tractament de la informació digital* són competències bàsiques molt lligades amb la competència comunicativa. Moltes activitats comunicatives parteixen o incorporen **la utilització de mitjans audiovisuals**. Per tant, cal vetllar perquè la utilització d'aquestes eines contribueixin al desenvolupament de la llengua catalana en concret i de la competència comunicativa en general.

3.2. LA LLENGUA CASTELLANA

3.2.1 L'aprenentatge / ensenyament de la llengua castellana

- **L'ensenyament del castellà** tindrà garantida la presència adequada en tot el currículum de l'ensenyament, de manera que en acabar l'escolarització tot l'alumnat sigui en competent tant a nivell oral com a nivell escrit.

- La llengua castellana s'introduirà **a nivell oral** a partir de primer de primària, mentre que l'ensenyament de la llengua escrita es farà de manera sistemàtica en el moment en què l'alumnat ja tingui un cert nivell d'alfabetització en Català.

- **El tractament de la llengua castellana** seguirà el mateix enfocament comunicatiu, funcional i constructivista que el presentat abans per la llengua catalana. Així, el professorat vetllarà per la creació de contextos d'ús comunicatius de la llengua castellana.

- Aquesta creació de contextos i situacions de comunicació reals serà d'especial importància per tal que **les estructures lingüístiques comunes** presentades en Català puguin ser transferides a la llengua castellana.

- Atès que el Castellà és la llengua dominant als mitjans de comunicació i en molts contextos socials, el centre vetllarà perquè **l'alumnat nouvingut**, en especial de procedència hispana, pugui desenvolupar també una competència lingüística en Català.

  Així, cal que la comunicació regular amb aquest alumnat es faci en llengua catalana, sense oblidar que una llengua s'aprèn a partir del vincle emocional amb els parlants d'aquella llengua.

3.3. LES LLENGÜES ESTRANGERES

3.3.1 L'aprenentatge / ensenyament de les llengües estrangeres

- El centre ha triat la llengua anglesa com a llengua estrangera. Aquesta llengua s'introdueix al primer curs del Cicle Inicial tot i que, en la mesura que sigui possible, pot iniciar-se un treball de familiarització amb ella en l'etapa d'Educació Infantil.

- La metodologia d'ensenyament i aprenentatge de la llengua estrangera seguirà també els **mateixos principis psicopedagògics** presentats abans: l'enfocament comunicatiu – funcional, la concepció constructivista, el tractament integrat de la llengua oral i la llengua escrita, etc.

- Tanmateix, atès que per a les llengües estrangeres no existeixen els mateixos contextos d'ús real, caldrà vetllar especialment per la creació de situacions funcionals d'ús d'aquestes llengües. La metodologia de **tasques comunicatives i projectes** és un enfocament que permet compensar la mancança de contextos d'ús reals.

- Amb les primeres edats resulta especialment important que el tractament de la llengua estrangera sigui molt **vivencial**, ja que l'alumnat no és capaç de reflexionar de manera sistemàtica sobre els seus usos lingüístics.

- L'aprenentatge de la llengua estrangera s'ha d'inserir en el procés global d'aprenentatge de les altres llengües presents a l'escola i a mesura que avança el procés educatiu s'ha de contemplar el seu ús instructiu com a eina d'informació, i d'accés a altres sabers culturals, que pot vehicular l'aprenentatge d'altres àrees.

- Els **materials audiovisuals** i la participació en projectes que impliquen un **intercanvi real** amb parlants d'aquesta llengua significa una oportunitat per crear contextos funcionals d'ús de la llengua.

3.4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

3.4.1 Organització dels usos lingüístics

- Com ja hem dit abans, **el català**, tal i com recull la normativa vigent, serà el vehicle d'expressió normal en totes les activitats docents i administratives, tant les internes com les de projecció externes del centre. Així, serà la llengua de comunicació habitual amb l'alumnat i amb les famílies, la llengua en què es redactaran el documents del centre, i la llengua de relació habitual amb tota la comunitat educativa i els serveis de suport del centre.

.

- Per tal de vetllar pel **coneixement de l'entorn social i cultural** immediat i, en especial, de la llengua, la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes, el centre participarà i col·laborarà en activitats internes i externes que fomentin l'ús de la llengua i la cultura catalana.

- Igualment, el centre tindrà una participació activa en les activitats que organitzen les diferents **entitats culturals** de la ciutat per tal d'incentivar l'ús de la llengua.

- En aquesta mateixa línia, el centre vetllarà perquè les **activitats culturals** que s'organitzen des de les diferents entitats de la localitat en el centre es facin sempre en llengua catalana (esports municipals, activitats del pla educatiu d'entorn, etc.)

- La direcció del centre vetllarà perquè les **activitats extraescolars i el servei de menjador** es desenvolupin en la llengua catalana. Igualment, totes **les comunicacions** amb les famílies, sobretot les escrites, es faran en Català, sense perjudici de què es pugui fer en altres llengües també per facilitar la comunicació.

3.4.2 Plurilingüisme al centre educatiu

- L'habilitat d'entendre missatges senzills i de poder-se expressar en diferents llengües sobretot a nivell escrit, és a dir, ***la competència plurilingüe***, es també un objectiu de l'àmbit de llengües. En conseqüència, el centre vetllarà en la seva programació per l'organització de situacions comunicatives amb parlants d'altres llengües estrangeres, sobretot de les llengües romàniques més properes, que possibilitin el desenvolupament d'aquestes competències.

- Igualment, com hem recollit abans, el nostre centre pensa que **la diversitat lingüística** és una riquesa immensa de la qual cal tenir-ne cura. Per tant, s'intentarà que l'alumnat nouvingut conservi i desenvolupi les seves llengües d'origen.

- Si be **la comunicació amb les famílies** en general es farà en Català, en els casos necessaris el centre comptarà amb els serveis de mediació i de traducció lingüística que posa a l'abast l'administració per tal de facilitar l'intercanvi i el vincle amb les famílies.

3.4.3 Alumnat nouvingut

- Atès que **la competència en llengua catalana** resulta fonamental per tal d'accedir als aprenentatge i per la integració social i cultural, el centre facilitarà els mecanismes de reforç necessaris perquè l'alumnat nouvingut aprengui aquesta llengua.

- Independentment d'aquests reforços, l'aprenentatge de la competència comunicativa és responsabilitat de totes les àrees del currículum. Per tant, dins de l'aula ordinària, el professorat tindrà en compte **estratègies d'atenció a la diversitat** que facilitin aquest objectiu: grups cooperatius, parelles lingüístiques, companys guia, materials adaptats, etc.

- Però a més d'aprendre les llengües oficials de Catalunya, l'alumnat nouvingut ha de poder comptar amb la possibilitat de poder mantenir i ampliar el coneixement oral i escrit de les seves **llengües d'origen**. Per això, el centre vetllarà perquè en activitats extra escolars al centre o a fora d'aquest, l'alumnat nouvingut pugui desenvolupar també la seva llengua.

3.4.4 Organització dels recursos humans

- **La distribució dels recursos humans** del centre tindrà com a criteri bàsic el desenvolupament de les competències bàsiques de tot l'alumnat. Això pot comportar mesures com grups flexibles, grups de reforç, desdoblament de grups en algunes àrees, etc.

- Un dels principals recursos humans del centre és **el propi alumnat**. Per tant, el centre organitzarà situacions de cooperació i d'interacció entre l'alumnat: parelles de lectura, parelles lingüístiques, treball cooperatiu, tutoria entre iguals, etc.

- **La formació del professorat** del centre tindrà un eix transversal en tots els possibles cursos: el desenvolupament de mesures organitzatives i d'estratègies didàctiques que permetin una millor atenció a la diversitat de l'alumnat.

3.4.5 Organització de la programació curricular

- Per tal de vetllar per **la coherència** del nostre projecte educatiu, i en concret d'aquest projecte lingüístic, el centre disposa de reunions regulars d'equips docents (de cicle, de nivell, d'àrea, etc.).

- A través d'aquestes **reunions de coordinació**, el centre programarà una adequada distribució de les competències bàsiques i de les estratègies de la llengua oral i escrita que cal treballar en les diferents àrees i cursos.

- Igualment**, les estructures lingüístiques** comunes s'han de poder practicar en cadascuna de les llengües d'aprenentatge. Això és un requisit necessari per a la seva transferència i desenvolupament. Tanmateix, no cal repetir la presentació sistemàtica d'aquestes estructures a cada llengua. Per tant, a través dels mecanismes regulars de coordinació pedagògica el centre vetllarà perquè aquesta distribució i aquesta transferència de les estructures comunes sigui una realitat a les aules

- Les **coordinacions de l'equip de docents** han de possibilitar també el seguiment acurat del progrés de l'alumnat. A través d'aquest seguiment regular, el centre adoptarà els mecanismes i les estratègies d'atenció a la diversitat més adequats.

3.4.6 Biblioteca escolar

- **L'accés i el tractament de la informació** comprenen un seguit d'habilitats que queden recollides en el nou currículum sobretot en les *competències de tractament de la informació i d'aprendre a aprendre*. Per desenvolupar aquestes competències l'alumnat ha de comptar amb els recursos bibliogràfics, audiovisuals i digitals adequats. **La biblioteca escolar** es un centre de dinamització de moltes activitats que possibiliten l'assoliment d'aquests competències.

- A més de ser un espai de dinamització dels projectes d'aprenentatge, la biblioteca de centre és també un eix fonamental per tal de fer efectiu un **pla de foment de la lectura**. Com a part del nou currículum, cada alumne/a ha de dedicar un mínim de mitja hora diària a la lectura, ja sigui a través d'activitats específiques de lectura, ja sigui a través del treball curricular de les diferents àrees. En aquesta línia, la lectura, com a part de la competència comunicativa, és una responsabilitat de totes les àrees curriculars.

3.4.7 Projecció del centre

- **Les activitats i els materials de projecció** externa del centre es faran de manera regular en la llengua catalana.

- Per tal que les activitats d'aprenentatge de les llengües parteixin de contextos significatius i funcionals, el centre vetllarà perquè **els projectes de treball i les tasques d'aprenentatge** tinguin un lligam amb la realitat exterior.

- Com a part d'una comunitat social, el centre realitzarà també **activitats de projecció externa** que permetin conèixer amb major detall el nostre projecte educatiu. Per fer això, es podran fer servir diferents eines de comunicació: exposicions, webs, revistes, presentacions, portes obertes, etc.

3.4.8 Xarxes de comunitats virtuals

- **Les tecnologies de la comunicació i la informació i els mitjans audiovisuals** permeten la comunicació virtual amb moltes persones. Atès que l'aprenentatge de les llengües ha de partir de situacions comunicatives reals, aquestes eines representen un ajut profund per a la creació de contextos d'ús funcionals. En conseqüència, i tal com recull el nou currículum, les competències audiovisual i de tractament de la informació seran dos eixos de treball transversals a través de totes les àrees curriculars.

- Igualment, les xarxes virtuals representen un **canal d'interacció i de formació del professorat** molt important. Per això, el centre participarà en activitats virtuals d'intercanvi i de col·laboració amb altres centres docents.

3.4.9 Intercanvis i mobilitat

- Atès que una llengua s'aprèn sobretot a través de **les interaccions comunicatives** reals amb altres parlants d'aquesta llengua, en la mesura de les possibilitats el centre facilitarà l'intercanvi físic, però sobretot l'intercanvi virtual, amb parlants d'altres llengües.

3.4.10 Dimensió internacional del centre

- L'aprenentatge ha de permetre també el coneixement d'altres realitats. Les tecnologies de la informació i la comunicació són una porta d'accés a aquesta realitat internacional. Els treballs de recerca, la utilització dels mitjans de comunicació, i els intercanvis virtuals representen estratègies didàctiques que el nostre centre farà servir per projectar aquesta **dimensió internacional**.

4. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE

El projecte lingüístic forma part del projecte educatiu del centre i representa una declaració dels criteris generals adoptats per la nostra comunitat educativa pel que fa referència al tractament de les llengües del centre.

Com a document marc que és, cal que la seva concreció es faci operativa a través d'altres documents del centre, en concret el projecte curricular, les programacions d'aula, i les programacions anuals del centre.

Molts dels criteris que hem recollit en aquest document ja s'han traduït en actuacions concretes i representen, per tant, una realitat del nostre centre. Tanmateix, any rere any, cal continuar treballant per tal de fer efectiu el desenvolupament de les competències bàsiques de tot l'alumnat.

La programació de cada any concretarà les actuacions que el centre prioritza en relació als criteris recollits en aquest document. Aquestes programacions anuals especificaran les actuacions que es preveuen dur a terme, amb una proposta de temporització i amb indicadors que han de permetre fer-ne el seguiment.